

Mentalbeskrivelse Hund (MH)

Formål med MH er å beskrive hundens mentalitet innenfor regelverkets momenter, slik at man oppnår et best mulig beslutningsgrunnlag med tanke på avl og oppdrett (NKKs regler gyldig fra 1.1.2010)

Norsk Belgisk Fårehundklubb ønsker en avl på våre varianter som bidrar til å utvikle rasen i tråd med rasestandarden fastsatt av FCI (Federation Cynologique Internationale). Vi mener at mentalitet også er en viktig del av rasestandarden, og at vi i avlen må legge vekt på mentalitet i tillegg til eksteriør og annen helse (eks. HD, epilepsi, øyesykdommer mv). Vi har foreløpig ikke utviklet en MH-ønskeprofil for belgere, men klubben mener dette kan gjøres etter hvert.

NBFK har sett på atferd som er så avvikende fra rasestandarden at klubben ikke anbefaler avl med hunder som viser denne atferden.

I en mentalbeskrivelse befinner hundene seg i MH-løypa sammen med sin fører/eier, det er en testleder som gir fører informasjon om momentene og gir instruksjoner under veis. Det er to beskrivere som følger hunden i løypa og vurderer hundens atferd innenfor regelverket. Det er ikke noen øvre aldersgrense for å kunne gjennomføre en MH, men generelt kan man si resultatene i MHen må ses i sammenheng med hundens alder. Resultatene for en yngre hund (10 mnd -24 mnd) må antas å være mer genetiske og mindre tillærte enn for eks. en hund på 4-5 år.

NBFK anbefaler at oppdrettere gjennomfører MH med hunder som skal benyttes i avl og deres senere avkom. Dette som en del av informasjonsinnhenting som bør gjøres for å få et best mulig grunnlag for å vurdere hvilken "partner" man skal velge for avlsdyret. Jo større informasjonsgrunnlag oppdretter har for å vurdere egenskaper og mentalitet på ulike linjer, jo bedre grunnlag legger man for å fremme positive egenskaper og ikke forsterke ev. feil. NBFK vil understreke at man både som oppdretter og valpekjøper bør se på hele MHen til hunden, og ikke kun være opptatt av ett moment, eksempelvis skudd.

Nedenfor gis det en kort beskrivelse av de ulike elementene/momentene i en MH. Disse ses opp mot rasestandarden for belgiske fårehunder.

Moment 1 – Kontaktvillighet

Hensikten med momentet er å beskrive hundens evne til å ta kontakt og besvare kontakt fra ukjente mennesker.

Det beskrives tre elementer i dette momentet: hilsing, samarbeide og håndtering.

	1	2	3	4	5
1a KONTAKT Hilsing	Avviser kontakt. Knurring og/eller biteforsøk Uønsket for avl NBFK	Unnviker kontakt. Rygger og drar seg unna	Aksepterer kontakt, helt uengasjert, men drar seg ikke unna	Tar kontakt selv eller når fører tar kontakt. Balansert	Intensiv kontaktatferd mot testleder. Kan hoppe og bjeffe

Hund og fører går her rundt gruppen av beskrivere og ev. tilskuere og deretter går for å hilse på testleder. Testleder hilser på fører og deretter på hunden ved å bruke hundens navn.

Belgisk fårehund skal i hht rasestandarden være vaksom og aktiv, meget energisk og alltid klar til handling. Den forener gjeterhundens arbeidsevne med den beste vakthundens verdifulle egenskaper. Hvis det kreves, er den uten nøling en hårdnakket og ivrig forsvarer for sin herre. Dens livlige årvåkne temperament og selvsikre vesen uten angst eller aggressivitet skal avspeiles i kroppsholdningen og det stolte og oppmerksomme uttrykket. Rolig og uredd skal gjenspeiles ved bedømmelse. Det regnes som diskvalifiserende feil om hunden er aggressiv eller redd.

NBFK mener således at en hund som knurrer eller forsøker å bite testleder når denne forsøker å hilse på hunden enten er redd eller aggressiv og således ikke bør benyttes i avl.

Det er imidlertid ikke slik at vi kan si at det er mest ønskelig med høyest mulig “poeng” her i hht rasestandarden.

	1	2	3	4	5
<i>1b KONTAKT Samarbeide</i>	Følger ikke med tross gjentatte lokkeforsøk	Følger med motvillig. Strever mot fører eller trekker mot annen retning	Følger med hele veien. Nøytral	Følger med villig. Engasjerer seg	Følger med villig. Viser intensiv interesse mot testleder, hopper og bjeffer

I denne delen av momentet tar testleder med seg hunden i kobbelen og går fra /forsøker å lokke med seg hunden. Momentet avbrytes om hunden vegrer seg – den skal ikke tvinges.

Også i dette momentet er det i hht rasestandarden ikke grunn til å anta at en beskrivelse som i punkt 5 er mest ønskelig for belgeren.

	1	2	3	4	5
<i>1c KONTAKT Håndtering</i>	Avviser, knurrer og/eller bite forsøk Uønsket for avl NBFK	Unnviker, drar seg unna tar evt. kontakt med fører	Aksepterer, nøytral	Aksepterer, svarer med kontakttatferd	Aksepterer. Intensiv kontakttatferd mot testleder

I denne delen av momentet skal testleder håndtere hunden ved å stryke hunden langs sidene på kroppen, og kikke på tenner. Ikke så ulikt slik man gjør på utstilling.

I tråd med det som er skrevet over mener NBFK at en hund som knurrer eller forsøker å bite testleder har diskvalifiserende feil i hht rasestandarden og ikke bør benyttes i avl. Beskrivelse som i punkt 5 er ikke nødvendigvis den mest ønskelige atferden for belgiske fårehunder.

Moment 2 - Lek

Hensikten med momentet er å beskrive hundens reaksjoner i forbindelse med lek med gjenstand. Videre å beskrive om hunden vil ha dra kamp med testleder.

Det beskrives tre elementer i momentet; lekelyst, griping og dra kamp.

Lek og griping gjøres ved at fører søker å få hunden interessert i filla/gjenstanden ved å dra denne på bakken. Deretter kastes gjenstanden mellom fører og testleder og deretter fra disse for å se om hunden griper. Når dette er gjort to runder, holder testleder gjenstanden og tilbyr hunden for drakamp.

	1	2	3	4	5
2a LEK Lekelyst	Leker ikke	Leker ikke, men viser interesse	Leker. Starter langsomt, men blir aktiv	Leker aktivt, starter raskt	Leker veldig aktivt - starter veldig raskt

Vår rase er en gjeterhund og en brukshund. Lekelyst vurderes derfor som noe hundene bør ha, men det er ikke gitt at mest er best her heller. Hva som er mest ønskelig vil også avhenge av hva man ønsker å oppdrette, og for valpekjøper hva slags type hund man ønsker og hva man tenker å bruke den til. Det er nærliggende å tenke at en hund som skal benyttes aktivt i ulike konkurranser trenger mer lekelyst enn en som hovedsakelig skal være familiehund.

	1	2	3	4	5
2b LEK Griping	Griper ikke	Griper ikke, men snuser på gjenstanden	Griper forsiktig, eller nyper i gjenstanden	Griper direkte med hele munnen	Griper direkte. Hugger i gjenstanden
2c LEK Drakamp	Biter ikke	Biter forsiktig, slipper, holder, men drar ikke i mot	Biter – drar i mot – slipper – tar nytt tak	Griper direkte med hele munnen, drar i mot til testleder slipper	Griper direkte med hele munnen, rykker, drar i mot til testleder slipper

Det samme som over gjelder her. Som gjeterhund er det ikke nødvendigvis noen fordel å gripe raskt, hugge i gjenstanden eller rykke og dra i gjenstanden. Men igjen, det handler om hva man ønsker å oppdrette og hva hunden skal brukes til.

En hund som beskrives til 4 og 5 kan antas å være noe mer tøff eller pågående enn en som beskrives til 3. Det vi kan se på en del belgere er at de viser interesse for gjenstanden og leken, men at hvorvidt de griper/biter i gjenstanden eller ikke synes å henge sammen med hvordan de takler hilsing og håndtering i moment 1. Vi ser gjerne at en hund som ikke lar seg håndtere på moment 1, heller ikke ønsker å leke. Dette trenger ikke bety at hunden ikke har lekelyst, men at den er berørt av den fremmede personen som inviterer til lek.

Moment 3 - Jakt; forfølge og gripe

Hensikten med momentet er å beskrive hundens lyst til å forfølge en bevegelig gjenstand (bytte) og gripe dette.

Momentet foregår ved at en filla trekkes i en snor i sikk-sakk over en bred sti eller lignende. Filla trekkes i drøyt 15 meter og starter 20 meter foran der hunden stilles opp. På slutten av strekket gjøres det to rykk i tauet slik at filla “hopper fremover”.

Momentet gjentas på samme måte to ganger, og begge gangene angis i MHen. Momentet har to deler; forfølgelse og griping.

	1	2	3	4	5
3a JAKT Forfølgelse	Starter ikke	Starter men avbryter	Starter eller løper langsomt. Kan øke farten, avslutter	Starter med høy fart – målrettet Bremses ned ved byttet	Starter direkte, stor fart. Løper forbi byttet. Kan snu
3b JAKT Griping	Overser byttet/ springer ikke frem	Griper ikke, men snuser på gjenstanden	Griper noe tvilende, eller med tidsforsinkelse	Griper direkte Slipper	Griper direkte, Beholder byttet i 3 sekunder

Det er også her diskutert hvor det er ønskelig at våre varianter bør beskrives. Når det gjelder forfølgelse, så kan man tenke at en gjeter- og brukshund bør ha en viss interesse for å forfølge en gjenstand. En hund som gjeter skal jo i utgangspunktet ikke gripe, men skal den brukes i annen type tjeneste så vil griping være langt mer ønskelig.

Moment 4 – Aktivitetsnivå

Hensikten med momentet er å beskrive hundens reaksjoner i en situasjon hvor forventet aktivitet uteblir.

Momentet gjennomføres ved at fører stiller seg opp med hunden 10 meter fra testleder, beskrivere og tilskuere. Hund og fører skal stå i et område hvor det helt naturlig er grener, pinner steiner og lignende på bakken, men ellers fritt for forstyrrelser. Momentet varer i 3 minutter.

	1	2	3	4	5
4 AKTIVITET	Er uoppmerksom/ uinteressert/ inaktiv	Er oppmerksom og rolig – står, sitter eller ligger	Er oppmerksom og i hovedsak rolig. Enkelte aktivitetsøkninger	Er oppmerksom, men noe urolig. Vandrer rundt og snuser	Er urolig. Veksler hurtig mellom aktiviteter

Momentet utføres rett etter flere momenter hvor hunden har blitt invitert til høyt engasjement, mens den i dette momentet ikke skal gjøre noe. Momentet kan si noe om i hvilken grad hunden enkelt klarer å tilpasse seg en ny situasjon, eller koble ut (på og av).

Rasestandarden bruker uttrykk som aktiv, meget energisk og alltid klar til handling. Livlig årvåkent temperament og rolig sies også. Ut fra dette kan man kanskje anta at 2-3 vil være mest ønskelig. Erfaringsmessig beskrives mange belgere på 3 eller 4.

Moment 5 – Avstandslek

Hensikten med momentet er å beskrive hundens evne til aktivitet/samarbeid med en fremmed person på avstand fra fører.

Momentet gjennomføres med en figurant som er 40 meter fra hunden. Figuranten lager lyd som kaller på hundens oppmerksomhet og kommer deretter frem, går tre skritt og huker seg/utvider kappen mot hunden og går videre. Tredje gang tar figuranten av hetten, henter frem en leke (fille) som kastes opp i luften noen ganger. Deretter løper figuranten i devis skjul og tar av seg kappen. Hvis hunden kommer frem til figuranten uten opphold begynner figuranten med lek i 10 sekunder, så passivitet 10 sekunder og dette gjentas i tre runder. Dersom hunden ikke går frem selv kaller figuranten på hunden i 10 sekunder og går deretter frem og leker i 10 sekunder for å se om hunden kommer. Momentet avbrytes om hunden ikke går frem og hunden følges frem til figuranten.

	1	2	3	4	5
5a AVSTANDSLEK <i>Interesse</i>	Engasjeres ikke av fig. Uinteressert	Kontroll. Avbrudd kan forekomme	Interessert. Følger fig. uten avbrudd	Interessert. Vil starte. Enkelte startforsøk	Veldig interessert. Gjentatte startforsøk
5b AVSTANDSLEK <i>Truer/aggresjon</i>	Ingen bjeff eller knurring	Enkelte bjeff og/eller knurring under momentets første del	Enkelte bjeff og/eller knurring under momentets første og andre del	Viser trusselatferd. Bjeffer og knurrer under momentets første del	Viser trusselatferd. Bjeffer og knurrer under momentets første og andre del

I momentet beskrives ulike deler; interesse for figuranten, trussel/aggresjon, nysgjerrighet, lekelyst og samarbeid. I de to første elementene befinner hunden seg ved siden av fører. For våre varianter som skal være våken, livlig og aktiv så kan man forvente at hunden viser interesse for figuranten. Hvorvidt de knurrer eller bjeffer avhenger av om de finner figuranten skummel eller truende eller ikke. Det er ikke så ofte man ser hunder som beskrives med 4 og 5 på trussel/aggresjon.

	1	2	3	4	5
5c AVSTANDSLEK <i>Nysgjerrighet</i>	Går ikke frem til fig. Uinteressert	Går frem når fig. snakker eller leker med gjenstanden	Går frem når fig. gir seg til kjenne	Går fram til fig. med lav kroppsholdning og/eller tidsforsinkelse	Går fram direkte til fig. uten hjelp
5d AVSTANDSLEK <i>Lekelyst</i>	Viser ingen interesse	Leker ikke, men viser interesse	Leker, griper forsiktig. Slipper, drar ikke i mot	Griper direkte. Kan slippe og ta igjen. Drar i mot	Griper direkte med hele munnen. Drar i mot. Slipper ikke
5e AVSTANDSLEK <i>Samarbeide</i>	Viser ingen interesse	Bli aktiv, men avbryter	Er aktiv med fig. når denne er aktiv	Er aktiv med fig. Interesse også mot passiv figurant	Oppfordrer passiv fig. til fortsatt lek

Elementene som beskrives i 5c-e er knyttet til om hunden løper fra fører og mot/til figuranten når fører slipper den og hvilket engasjement den har i nærheten av figuranten. For belgerne kan man ut fra rasestandarden anta at det er ønskelig at hundene går frem til figuranten (beskrives i 2 eller høyere) på alle disse delene. Hundens atferd her henger også sammen med grad av mot og hvor sosialt trygge de er på fremmede mennesker.

Moment 6 – Overraskelse

Hensikten med momentet er å teste hundens evne til handling i en overraskende situasjon hvor den ikke er engasjert i annen handling.

I momentet går hund og fører i vanlig gange på en sti eller liknende. Overraskelsen består i at en kjeledress på størrelse med en mann spretter/trekkes opp 3 meter foran hunden. Fører stopper og slipper kobelet, slik at hunden har mulighet til å flykte. Dersom hunden ikke selv går frem og snuser på kjeledressen, så blir fører kommandert litt nærmere og helt inntil i flere omganger.

Det viktige i momentet er ikke at hunden nødvendigvis skal ha minst mulig reaksjon/redsel, men at den klarer å av reagere og finne ut at kjeledressen ikke var farlig.

	1	2	3	4	5
6a OVERRASKELSE <i>Redsel</i>	Stanser, kort stopp	Huker seg og stanser	Gjør unnamanøver uten å vende seg bort	Flykter høyst 5 meter	Flykter mer enn 5 meter

6b OVERRASKELSE <i>Trussel/aggresjon</i>	Viser ingen trusselatferd	Viser noe trusselatferd	Viser trusselatferd over lengre tid	Viser trusselatferd og noen angrep	Viser trusselatferd og angrep. Kan avslutte med bitt Uønsket for avl NBFK
6c OVERRASKELSE <i>Nysgjerrighet</i>	Går frem når fører legger ned kjeledressen/går ikke frem	Går frem når fører setter seg på huk og prater med kjeledressen/roper på hunden	Går fram til kjeledressen når føreren står ved siden av	Går fram til kjeledressen når føreren har gått halve distansen	Går fram til kjeledressen uten hjelp

Hunders mest basale drifter er nysgjerrighet og redsel, og dette er høyt arvelige egenskaper. Jo høyere grad av nysgjerrighet hunden har, jo lettere vil den altså løse situasjonen på egenhånd. Belgere skal i henhold til rasestandarden være handlingsorientert og ha mot til om nødvendig forsvare sin eier/fører. Standarden sier også om belgeren: “selvsikre vesen og uten angst eller aggresjon....”. Man kan således si at en hund som beskrives i 1-3 på redsel fyller rasestandarden på dette punktet bedre enn de som flykter 5 meter eller mer. Ut fra dette kan man også for rasen ønske at de beskrives høyest mulig på nysgjerrighet.

Ut fra vår rasestandard kan man kanskje ikke si at noe trusselatferd ikke er ønskelig, men den skal uansett ikke bite selv om den blir overrasket eller redd. Det er ytterst sjelden man ser hunder som angriper/løper rett på og biter i kjeledressen, men NBFK mener det ikke er ønskelig å bruke slike hunder i avl.

	1	2	3	4	5
6d OVERRASKELSE <i>Gjenstående redsel</i>	Ingen tempoforandring eller unnamanøver	Liten bue/liten tempoforandring/ ser bort ved noen av passeringene	Bue eller tempoforandring ved 1. passering. Mindre utslag ved 2. passering	Bue eller tempoforandring av samme styrke ved minst to passeringer	Viser stor redsel eller øket redsel ved samtlige passeringer Uønsket for avl NBFK
6e OVERRASKELSE <i>Gjenstående interesse</i>	Ingen interesse for kjeledressen	Stanser lukter/ser på kjeledressen en gang	Stanser lukter/ser på kjeledressen minst to ganger	Biter i/leker med kjeledressen. Interessen avtar	Biter i/leker med kjeledressen ved to eller flere passeringer

Når hunden har vært inntil og snust på kjeledressen går det kontrollrunder for å sjekke om hunden har avreagert eller gjort seg ferdig med overraskelsen eller redselen. Dette gjøres ved at fører tar med seg hunden og går nedover stien mens kjeledressen fortsatt henger oppe, de går forbi ca 10 meter og går tilbake. Dette gjøres to ganger.

Dersom hunden ikke avreagerer, dvs. at den ikke blir kvitt sin redsel så avbrytes MHen og hunden tas ikke gjennom resten av momentene. Den må gjerne fortsatt være nysgjerrig, men den skal gi slipp på redselen.

De fleste av dagens belgere lever i sosiale miljøer hvor det hele tiden skjer ting rundt dem. Dette gjør at de må kunne takle overraskende situasjoner uten at det gir dem særlig grad av ubehag. NBFK mener at en hund som blir svært redd i slike situasjoner og blir stadig mer redd fremfor å klare å avreagere ikke bør benyttes i avl.

Moment 7 – Lydfølsomhet

Hensikten med momentet er å beskrive hundens reaksjoner i forbindelse med overraskende lyd.

Momentet omtales gjerne som “skrammelet” fordi man bruker kjetting og kjelelokk som dras over en bølgeblekkplate slik at det gir en ujevn og relativt høy lyd i ca 3 sekunder. I momentet går hund og fører vanlig bortover en sti eller vei og hunden går mellom fører og skrammelet. Når hunden er ved begynnelsen av skrammelkassa trekkes skrammelet over plata. Fører skal da stoppe, slippe kobbet og vende seg mot lyden og man beskriver hvordan hunden agerer.

	1	2	3	4	5
7a LYDFØLSOMHET Redsel	Stanser kort stopp	Huker seg og stanser	Gjør unna manøver uten å vende seg bort	Flykter høyst 5 meter	Flykter mer enn 5 meter
7b LYDFØLSOMHET Nysgjerrighet	Går ikke frem	Går fram når fører sitter på huk og prater med skrammelet, roper på hunden	Går fram til skrammelet når føreren står ved siden	Går fram til skrammelet når føreren har gått halve distansen	Går fram til skrammelet uten hjelp
7c LYDFØLSOMHET Vedvarende redsel	Ingen tempoforandring eller unna manøver	Liten bue/liten tempoforandring ser bort ved noen av passeringene	Bue eller tempoforandring ved 1. passering. Mindre utslag ved 2. passering	Bue eller tempoforandring av samme styrke ved minst to passeringer	Viser stor redsel eller øket redsel ved samtlige passeringer Uønsket for avl NBFK
7d LYDFØLSOMHET Vedvarende interesse	Ingen interesse for lydilden	Stanser/lukter ser på lydilden minst 1 gang	Stanser/lukter ser på lydilden minst 2 ganger	Biter i/leker med lydilden. Interessen avtar	Biter i/leker med lydilden ved 2 eller flere passeringer

På samme måte som med overraskelsen/kjeledressen, så er det avgjørende ikke om hunden blir redd eller ikke, men hvordan den klarer å bli ferdig med situasjonen. Også her går det

kontrollrunder etter at hunden har vært borte og snust på skrammelet, for å sjekke ut at hunden har avreagert.

Ut fra rasestandarden kan man likevel anta at 1-3 på redsel i dette momentet er mer ønskelig enn 4 og 5, og tilsvarende at beskrivelse på 3-5 på nysgjerrighet er mer ønskelig enn 1-2.

Redsel for lyd er større problem for de fleste hunder enn overraskelser, og vi hører stadig eksempler på hunder som er redd for fyrverkeri, musikkorps, dører som smeller osv. Lydfølsomhet har høy grad av arvbarehet og NBFK mener at hunder som ikke klarer å avreagere på overraskende lyder eller bare blir mer redd etter hvert ikke bør benyttes i avl på belgiske fårehunder.

Moment 8 – Spøkelser

Hensikten med momentet er å beskrive hundens reaksjon overfor truende bevegelige objekter som langsomt nærmer seg.

Momentet gjennomføres ved at to figuranter utkledd som spøkelser kommer frem fra skjul 25 meter foran hunden. Det er 25 meter mellom hvert spøkelse og de beveger seg fra hver sin side mot hund og fører. Testleder dirigerer spøkelsene slik at de beveger seg sakte og litt “svevende” mot hunden hver sin gang. Når begge spøkelsene er ca 3 meter foran hunden, så dirigeres de til å snu ryggen til hunden.

	1	2	3	4	5
8a SPØKELSER <i>Trussel/aggresjon</i>	Viser ingen trusselatferd	Viser noe trusselatferd	Viser trusselatferd over lengre tid	Viser stor trusselatferd og noen angrep	Viser trusselatferd og flere angrep Uønsket for avl NBFK
8b SPØKELSER <i>Kontroll</i>	Viser noe kontroll, deretter ingen interesse/resignerer	Ser mot spøkelsene nå og da	Kontrollerer/viser reaksjon mot spøkelsene. Lange avbrudd	Kontrollerer/viser reaksjon mot begge spøkelsene. Korte avbrudd	Kontrollerer/viser reaksjon mot spøkelsene under hele momentet
8c SPØKELSER <i>Redsel</i>	Oppholder seg hovedsaklig foran eller ved siden av fører	Oppholder seg hovedsaklig foran eller ved siden av fører, avstandsregulering	Oppholder seg foran eller ved siden av fører, pendler mellom flukt/start og kontroll	Oppholder seg i hovedsak bak fører. Pendler mellom fluktstart og kontroll	Flykter lenger enn båndets lengde. Kan søke støtte hos tilskuerne eller forlate stedet

De første elementene i momentet; trussel/aggresjon, kontroll og redsel beskrives ut fra hvordan hunden reagerer mens spøkelsene er i bevegelse frem mot hund og fører.

For belgere som i hht rasestandarden skal være våken og vaksom uten samtidig å være redd og aggressiv, så bør man forvente at hunden følger spøkelsene (kontroll) når de kommer mot dem. En hund som viser stor grad av aggresjon og flere angrep reagerer i såpass stor grad at reaksjonen ikke står i forhold til den trusselen utgjør (de kommer ikke innenfor den sfæren på 3 meter som regnes som stor trussel for hunden). NBFK anbefaler ikke at hunder som viser så stor grad av aggresjon/trusselatferd benyttes i avl.

	1	2	3	4	5
8d SPØKELSER <i>Nysgjerrighet</i>	Går fram når fører har tatt av figurantene drakta	Går fram når fører snakker med figurantene/roper på hunden	Går fram til spøkelset når fører står ved siden av	Går fram til spøkelset når fører har gått halve avstand	Går fram til spøkelset uten hjelp
8e SPØKELSER <i>Kontakt</i>	Avviser eller unngår kontakt forsøk	Aksepterer kontakt – helt uengasjert, men drar seg ikke unna	Besvarer kontaktforsøk	Tar selv kontakt - balansert	Intensiv kontaktatferd mot figuranten, kan hoppe og bjeffe

Når spøkelsene har snudd ryggen til hunden får fører beskjed om å slippe eller koble fri hunden. Dersom hunden ikke går frem selv blir fører kommandert frem mot det spøkelset hunden har mest oppmerksomhet på. Man går først halve distansen, deretter inn i forkant osv. Når hunden har snust på figuranten tas hetta av og figuranten tilbyr hunden kontakt. Hunden må ta kontakt innenfor 15 sekunder for å bli beskrevet høyere enn 1 på kontakt (8e).

På nysgjerrighet er det ut fra rasestandarden nok mest ønskelig at en belger kan beskrives innenfor 3-5 og innenfor 2-4 på kontakt, men det aller viktigste er at den avreagerer.

Moment 9 – lek

Hensikten i dette momentet er å beskrive om hundens reaksjoner når den inviteres til lek med en ny gjenstand har endret seg siden moment 1 – lek.

Leken foregår ved at fører inviterer til lek og filla kastes frem og tilbake mellom fører og testleder to ganger før den kastes slik at hunden kan gripe og komme med leka til fører for å leke.

	1	2	3	4	5
9a LEK 2 Lekelyst	Leker ikke	Leker ikke, men kan vise interesse	Leker – starter langsomt, men blir aktiv	Leker aktivt, starter raskt	Leker veldig aktivt – starter veldig raskt

9b LEK 2 Griping	Griper ikke	Griper ikke direkte, snuser først på gjenstanden	Griper forsiktig, eller nyper i gjenstanden	Griper direkte med hele munnen	Griper direkte. Hugger i gjenstanden
-------------------------	-------------	--	---	--------------------------------	--------------------------------------

Kommentarene knyttet til lek i moment 1 gjelder også her. Det vi kan se i MH er at noen hunder “vokser” gjennom MHen og er mer aktive og ivrige i lek og griping på moment 9 i forhold til i moment 1. For noen andre hunder ser man at de tidligere momentene kanskje likevel sitter igjen og at de da blir mer passive enn i første moment.

Moment 10 – Skudd

Hensikten er å beskrive hundens reaksjon i forbindelse med skuddløsning. Hunden prøves i så vel aktivitet (lek) som i passivitet. Føreren leker med hunden.

Momentet utføres gjerne i forlengelse av leken med fører i moment 9. Fører fortsetter å leke med hunden og får i gang en drakamp. Når testleder ser at hunden er konsentrert om fører og deres lek gis det tegn til å løsne skudd. Skytteren er skjult 20 meter unna hund og fører. Det løsnes to skudd mens hunden leker. Deretter tas leken vekk og hunden står stille hos fører ved de to neste skuddene. Deretter bes fører få i gang ny lek med hunden for at man skal se at hunden avreagerer.

	1	2	3	4	5
10 SKUDD	Viser ingen berørhet, rask kontroll og siden helt uberørt	Kontroll som forsvinner etter første skudd. Bryter, men opptar tidligere aktivitet	Avtagende reaksjon/retter interessen mot skytter/går tilbake til aktivitet/passiv	Avbryter aktivitet. Fokuserer på skytter. Kan ikke gjenoppta tidligere aktivitet	Vedvarende uro etter flere skudd. Avbryter eller tydelige flukttendenser. Avstår skudd Uønsket for avl NBFK

En hund som beskrives i 1 eller 2 regnes som skuddfast. NBFK mener det er en fordel at flest mulig hunder i vår rase ikke er skuddberørt. Det viktigste er likevel at hunden avreagerer på tilfredsstillende måte. Hunder som blir veldig redd i denne situasjonen og eller ikke klarer å avreagere mener NBFK ikke bør benyttes i avl.